
**ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19
ของนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**

วรงค์ ภูระหงษ์^{1*}

**Knowledge and Consumption Behavior of Fast Food in the Situation of COVID-19
of Undergraduate Students, Department of Home Economics, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University**

Warong Purahong^{1*}

¹อาจารย์ประจำภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Lecturer, Department of Home Economics, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

*Corresponding author. E-mail address: warong.p@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 โดยจำแนกตามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล และคำถามทั่วไป แบบสอบถามข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วน และแบบสอบถามข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าที (t-test) แบบ Independent Samples วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 18 – 25 ปี ศึกษาอยู่ชั้นปี 4 ในกลุ่มสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ลักษณะการอยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นการพักในหอพัก/บ้านเช่า ค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารจานด่วนต่อครั้งอยู่ระหว่าง 50 – 100 บาท ส่วนใหญ่บริโภคอาหารจานด่วนเป็นประจำทุกวัน ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารจานด่วนจากสื่อออนไลน์ (Social Media) ซื้ออาหารจานด่วนจากร้านค้าใกล้บ้าน / ที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่บริโภคอาหารจานด่วนในมื้อกลางวัน และประเภทของอาหารจานด่วนที่นิยม คือ อาหารจานด่วนเอเชีย เช่น ข้าวราดแกง อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว ขนมจีนน้ำยา ฯลฯ มีข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วน อยู่ในระดับดีมาก และข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะ

การอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกัน ส่วนผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน แสดงให้เห็นว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : อาหารจานด่วน ความรู้และพฤติกรรมการบริโภค สถานการณ์โควิด-19

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) study the knowledge and behavior of fast food consumption in the situation of COVID-19 2) compare fast food consumption behavior in the situation of COVID-19 classified by personal status information , and 3) study the relationship between knowledge and fast food consumption behavior in the situation of COVID-19. The sampling group 200 people were undergraduate students, Department of Home Economics, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. The research tool was a personal status information questionnaire and general questions, Fast Food Consumption Knowledge Questionnaire and a questionnaire on fast food consumption behavior. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, The techniques of t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), Scheffé's paired comparison, and Pearson's product moment correlation coefficient were utilized with results being found to be at the statistically significant level of 0.05

The results of this research revealed that most of the respondents were female, aged 18-25 years, studying in the fourth-year in the field of food and nutrition. The average monthly income is less than 5,000 baht. Most of the living is in dormitories/rental houses. The cost of buying fast food per time is between 50-100 baht. Most of them consume fast food on a daily basis. Get information about fast food from social media. Buy fast food from the store near their home/residence. Most consume fast food at lunch. And the type of fast food that is popular is Asian fast food such as rice and curry, Thai a la carte food, noodles, rice noodles in fish curry sauce, etc. The level of knowledge about the consumption of fast food was a very good level and fast food consumption behavior was practiced on a regular basis. Comparison of fast food consumption behaviors classified by gender, age, year of study and study subject groups had no significant difference. Average monthly income and different living style have different fast food consumption behaviors. The results of the study on the correlation between knowledge and fast food consumption behavior shows that no correlation.

Keywords : Fast Food, Knowledge and Consumption Behavior, The Situation of COVID-19

บทนำ

สังคมไทยและสังคมโลกในปัจจุบันมีสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 เกิดขึ้น วิถีชีวิตความเป็นอยู่เกิดการดำรงชีวิตในรูปแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิมได้เป็นมา จึงมีการรักษาระยะห่างทางสังคม การใส่หน้ากากอนามัย ทำให้ต้องปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และความอยู่รอดในปัจจุบัน ในด้านอาหารการกินเช่นกัน จากการศึกษาที่เคยรับประทานครบถ้วนกันเป็นครอบครัวหรือสำหรับ งดการใช้ช้อนกลาง ต้องแยกกันรับประทานหรือรับประทานคนเดียว กอปรกับการใช้ชีวิตอย่างรีบเร่ง ไม่พบปะผู้คนมากจนเกินไป ทำให้อาหารจานด่วนเป็นตัวเลือกอีกหนี่งทางที่ตอบโจทย์กับสถานการณ์ในปัจจุบัน

อาหารจานด่วน หรือ ฟาสต์ฟู้ด โดยทั่วไปจะนึกถึงอาหารตะวันตก เช่น พิซซ่า แฮมเบอร์เกอร์ ไก่ทอด หรือ พิซแซนด์ชีฟ ซึ่งอาหารไทยบางประเภทถูกจัดอยู่ในกลุ่มอาหารจานด่วน เช่น ข้าวราดแกง อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว ขนมจีนน้ำยา สุกี้ เป็นต้น แม้กระทั่งอาหารในแถบภูมิภาคเอเชีย ไม่ว่าจะเป็นอาหารประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม เมียนมาร์ อินเดีย ฯ รวมไปถึงอาหารจานด่วนสำเร็จรูปแบบแช่แข็ง นำมาอุ่นร้อน สามารถรับประทานได้ทันที ซึ่งอาหารดังกล่าวล้วนมีกรรมวิธีในการปรุงที่รวดเร็วและพร้อมบริโภค ทำให้อาหารจานด่วนเป็นการประกอบอาหารที่ง่ายและถึงมือผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็ว ขณะที่ นิติ ภาวครพันธ์ุ (2563) กล่าวว่า อาหารจานด่วนที่คนไทยและคนในสังคมอื่นอีกหลายสังคมรู้จักคุ้นเคยและนิยมบริโภคมักเป็นอาหาร จานเดียวที่มีส่วนประกอบของอาหารหลายชนิด ปรุงและทำเสร็จในจานเดียวกัน บริโภคได้ทันทีและไม่ต้องบริโภคกับกับข้าวที่ปรุงและทำแยกเป็นจาน ๆ แต่อาหารจานเดียวอาจไม่ใช่อาหารจานด่วนเสมอไป นอกจากนี้ CP E-News (2558) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า อาหารจานด่วน (Fast Food) คือ อาหารที่ปรุงเสร็จในเวลาอันรวดเร็วหรือทันเวลาพอดี (Just-in-time) และพร้อมบริโภคได้ทันที อย่างไรก็ตามแม้ว่าอาหารจานด่วนอาจจะไม่มีประโยชน์ครบถ้วนมากนัก สามารถเลือกบริโภคให้เหมาะสมก็พอจะทำให้คุณค่าทางโภชนาการ โดยเฉพาะอาหารจานด่วนของไทยที่รวบรวมสารอาหารได้ครบถ้วน

นักศึกษปริญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นประชากรเป้าหมายกลุ่มหนึ่งที่มีเวลาจำกัดในการเตรียมอาหารสำหรับการบริโภค เนื่องจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการจัดการเรียนการสอนแบบตลาดวิชา นักศึกษปริญาตรีสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดจำนวน ทำให้นักศึกษาต้องพบปะกับผู้คนจำนวนมาก การมาเรียนภาคปฏิบัติต้องเข้าห้องปฏิบัติการอย่างเร่งรีบ เพราะการเรียนการสอนเป็นคาบชนคาบ ประกอบกับสภาวะการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร และสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบกับเวลาในการเตรียมอาหารบริโภค ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ประชากรกลุ่มนี้ต้องพึ่งพาอาหารจานด่วนในสถานการณ์ปัจจุบัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ พฤติกรรม ปัจจัย อิทธิพลของผู้บริโภคต่ออาหารจานด่วน ดังที่ สุรศักดิ์ เลพล และคณะ (2559) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 74.6 เจตคติต่อการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง ในขณะที่ ลาวัลย์ ทวีมดุง (2559) กล่าวว่า ผลงานวิจัยในด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการร้านเคเอฟซีของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ นอกจากนี้ นิยม จันทร์แนม และ เบญจทิรา รัชตพันธ์านกร (2562) กล่าวว่า กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนและอาหารขยะน้อยกว่าก่อนการทดลอง และน้อยกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จากการศึกษาของ สุดารัตน์ รองปาน และคณะ (2564) กล่าวว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็น

ปานกลาง คือรับประทานอาหารจานด่วน 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ และให้เหตุผลกับการเลือกรับประทานอาหารจานด่วน คือ ด้านประชาสัมพันธ์ และด้านการส่งเสริมการตลาด นักศึกษาที่มีเพศ ศาสนา คณะและค่าดัชนีมวลกายต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกัน ขณะที่นักศึกษามีอายุ ระดับชั้นปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะเดียวกัน พัชรพร เจริญประชา และคณะ (2559) กล่าวว่าสอดคล้องกันว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่ในระดับปานกลาง คือ รับประทานอาหารจานด่วน 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ และมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการร้านอาหารจานด่วนอยู่ในระดับมาก และพบว่า นักศึกษาที่มีเพศ คณะที่เรียนที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักศึกษามีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ นลินี พานสายตา และคณะ (2564) กล่าวว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้ออาหารเดลิเวอรี่ออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ แรงจูงใจในการซื้อ สิ่งกระตุ้นทางการตลาด กลุ่มอ้างอิง และรูปแบบการดำเนินชีวิต ตามลำดับ

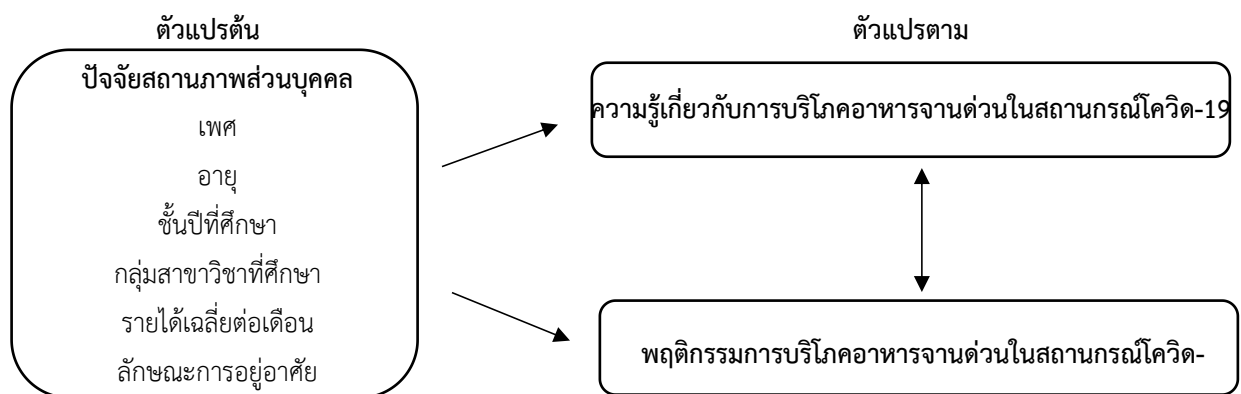
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาศรี ปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยคำนึงถึงปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนและพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 โดยจำแนกตามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาคำถามความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาศรี ปริญญาตรี ภาควิชา คหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยประกอบด้วย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการศึกษา/วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่บริโภคหรือเคยบริโภคอาหารจานด่วน จำนวน 287 คน ซึ่งกระจายจำนวนนักศึกษาจากข้อมูลสำนักบริการวิชาการและทดสอบประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง ข้อมูล ณ วันที่ 27 กันยายน 2565 ประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปี 1 (รหัส 65) จำนวน 52 คน นักศึกษาชั้นปี 2 (รหัส 64) จำนวน 47 คน นักศึกษาชั้นปี 3 (รหัส 63) จำนวน 42 คน นักศึกษาชั้นปี 4 (รหัสตั้งแต่ 62 ลงไป) จำนวน 146 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน จากประชากร จำนวน 287 คน เพื่อความคลาดเคลื่อนทางการวิจัย ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล และคำถามทั่วไป เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ (Check list) จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วน เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ (Check list) ใช่หรือไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้ ถ้าตอบถูก 1 คะแนน ตอบผิด 0 คะแนน จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยกำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำมากที่สุด(5) ปฏิบัติประจำ(4) ปฏิบัติบางครั้ง(3) ปฏิบัติน้อยครั้ง(2) และไม่เคยปฏิบัติ(1) จำนวน 25 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.850

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำกรเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 200 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับคืนมาจำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ค่าที (t-test) แบบ Independent Samples วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffé method) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 200 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 86.00) มีอายุ 18 – 25 ปี (ร้อยละ 78.00) ศึกษาอยู่ชั้นปี 4 (ร้อยละ 49.50) ในกลุ่มสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ (ร้อยละ 95.00) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 43.50) ลักษณะการอยู่อาศัย คือ หอพัก/บ้านเช่า (ร้อยละ 48.00) ค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารจานด่วนต่อครั้งอยู่ระหว่าง 50 – 100 บาท (ร้อยละ 72.50) ส่วนใหญ่บริโภคอาหารจานด่วนเป็นประจำทุกวัน (ร้อยละ 48.00) ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารจานด่วนจากสื่อออนไลน์ (Social Media) (ร้อยละ 41.60) ซื้ออาหารจานด่วนจากร้านค้าใกล้บ้าน / ที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 28.80) ส่วนใหญ่บริโภคอาหารจานด่วนในมื้อกลางวัน (ร้อยละ 40.90) และประเภทของอาหารจานด่วนที่นิยมคือ อาหารจานด่วนเอเชีย เช่น ข้าวราดแกง อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว ขนมจีนน้ำยา ฯลฯ (ร้อยละ 84.00)

ตารางที่ 1 ข้อมูลคำถามความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19

อันดับ	คำถามความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19	ตอบคำถามถูกต้อง/คน	ร้อยละ
1	อาหารจานด่วน หมายถึง อาหารที่สามารถปรุงเสร็จในเวลารวดเร็วและสามารถบริโภคได้ทันที	199	99.50
2	การบริโภคอาหารจานด่วนที่ผ่านการบั้ง อย่าง เผา หรือรมควันบ่อย ๆ จะเกิดการสะสมของสารก่อมะเร็ง	198	99.00
2	การบริโภคอาหารจานด่วนที่มีรสจัด หวานจัด เค็มจัด เสี่ยงต่อโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจและหลอดเลือด	198	99.00
4	การบริโภคอาหารจานด่วนคู่กับน้ำอัดลมเสี่ยงต่อภาวะโภชนาการเกิน	197	98.50
4	ควรใช้ช้อนกลางประจำตัวในการบริโภคอาหารกับผู้อื่น	197	98.50
6	ไม่ควรบริโภคอาหารจานด่วนแบบเดิมเป็นประจำทุกวัน	193	96.50
7	อาหารจานด่วนส่วนใหญ่มีส่วนประกอบของคาร์โบไฮเดรตและไขมันมาก	192	96.00
8	อาหารจานด่วนที่มีความร้อน ใส่กล่องโฟมพลาสติกไม่มีอันตราย	191	95.50
9	การบริโภคอาหารจานด่วนจะทำให้น้ำหนักตัวลดลง	190	95.00
10	ผู้สูงอายุควรบริโภคอาหารจานด่วนที่มีเนื้อสัตว์ติดมัน เช่น ข้าวขาหมู ข้าวมันไก่ เพราะนุ่ม เคี้ยวง่าย	187	93.50

อันดับ	คำถามความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19	ตอบคำถามถูกต้อง/คน	ร้อยละ
11	ผู้ที่ต้องการลดน้ำหนักตัว ควรหลีกเลี่ยงการบริโภคอาหารจานด่วน	184	92.00
12	การบริโภคอาหารจานด่วนที่มีเนื้อสัตว์ประเภทอาหารทะเลบ่อย ๆ จะมีปริมาณโคเลสเตอรอลสูง	181	90.50
12	การบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ควรบริโภคกันเป็นกลุ่ม แชร์อาหารซึ่งกัน	181	90.50
12	การบริโภคอาหารจานด่วนคนละจาน แต่มีการพูดคุยกัน ไม่สามารถที่จะติดเชื้อโควิด-19 ได้	181	90.50
15	การบริโภคอาหารจานด่วนบ่อย ๆ จะทำให้ขาดคาร์โบไฮเดรต	171	85.50
16	การบริโภคอาหารจานด่วนร่วมกัน ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะติดเชื้อโควิด-19	168	84.00
17	อาหารจานด่วนเป็นอาหารที่เหมาะสมกับวัยรุ่น เพราะมีสารอาหารครบถ้วน เหมาะแก่การเจริญเติบโต	165	82.50
18	อาหารจานด่วนแบบตะวันตก เช่น แฮมเบอร์เกอร์ ไก่ทอด ฯลฯ มีคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วน	160	80.00
19	การบริโภคอาหารจานด่วนให้ครบสัดส่วนของปริมาณอาหาร เพื่อให้ได้รับสารอาหารครบถ้วนเพียงพอต่อร่างกาย	157	78.50
20	การบริโภคอาหารจานด่วนที่ปรุงสุกใหม่ ๆ ด้วยความร้อน ทำให้ความเสี่ยงที่จะติดเชื้อโควิด-19 ลดลง	144	72.00
21	การบริโภคอาหารจานด่วนเป็นประจำ ทำให้เกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันอุดตันในเส้นเลือด โรคหัวใจ ฯ	142	71.00
22	การออกกำลังกายควบคู่กับบริโภคอาหารจานด่วน ส่งผลให้เกิดสุขภาพที่ดี	134	67.00
23	การบริโภคอาหารจานด่วนที่มีประโยชน์ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกาย	133	66.50
24	ผลของการบริโภคอาหารจานด่วนทำให้ได้รับพลังงานน้อยเกินความต้องการของร่างกาย	128	64.00
25	การบริโภคอาหารจานด่วน หมายถึง การบริโภคอาหารที่ปรุงเสร็จรวดเร็ว และได้คุณค่าสารอาหารที่ครบถ้วนตามที่ร่างกายควรได้รับ	105	52.50

2. ข้อมูลคำถามความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า 3 อันดับแรก คือ อาหารจานด่วน หมายถึง อาหารที่สามารถปรุงเสร็จในเวลารวดเร็วและสามารถบริโภคได้ทันที (ร้อยละ 99.50) การบริโภคอาหารจานด่วนที่ผ่านการปิ้ง ย่าง เผา หรือรมควันบ่อย ๆ จะเกิดการสะสมของสารก่อมะเร็ง (ร้อยละ 99.00) การบริโภคอาหารจานด่วนที่มีรสจัด หวานจัด เค็มจัด เสี่ยงต่อโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจและหลอดเลือด (ร้อยละ 99.00) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19

ระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับดีมาก (คะแนน 21-25)	132	66.00
ระดับดี (คะแนน 16-20)	65	32.50
ระดับปานกลาง (คะแนน 11-15)	3	1.50
ระดับพอใช้ (คะแนน 6-10)	0	0.00
ระดับควรแก้ไข (คะแนน 0-5)	0	0.00
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 2 ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า คำถามความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วน 25 ข้อ อยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 66.00) รองลงมาอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 32.50) และอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 1.50) ตามลำดับ

3. ข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า พิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงความสะดวกปลอดภัยเป็นหลัก ($\bar{X}=4.23$) อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำมากที่สุด รองลงมาคือ บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงรสชาติเป็นหลัก ($\bar{X}=4.05$) ก่อนและหลังบริโภคอาหารจานด่วน ล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.04$) อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19

อันดับ	คำถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19	Mean	SD	ระดับ
	19			
1	บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงความสะดวกปลอดภัยเป็นหลัก	4.23	0.83	ปฏิบัติเป็นประจำมากที่สุด
2	บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงรสชาติเป็นหลัก	4.05	0.82	ปฏิบัติเป็นประจำ
3	ก่อนและหลังบริโภคอาหารจานด่วนล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ	4.04	0.86	ปฏิบัติเป็นประจำ
4	บริโภคอาหารจานด่วนที่ปรุงสุกใหม่ ๆ ด้วยความร้อน	4.02	0.92	ปฏิบัติเป็นประจำ
5	บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงความสะดวกและรวดเร็วเป็นหลัก	3.99	0.96	ปฏิบัติเป็นประจำ
6	เลือกร้านอาหารจานด่วนที่พนักงานใส่หมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อนตามหลักอนามัย	3.89	0.92	ปฏิบัติเป็นประจำ
7	บริโภคอาหารจานด่วนคนเดียว	3.86	0.96	ปฏิบัติเป็นประจำ
8	บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงราคาเป็นหลัก	3.80	0.95	ปฏิบัติเป็นประจำ
9	บริโภคอาหารจานด่วนเวลาหิวมาก ๆ	3.69	0.99	ปฏิบัติเป็นประจำ
10	บริโภคอาหารจานด่วนร้านเดิม ๆ	3.59	1.02	ปฏิบัติเป็นประจำ
11	บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงความหลากหลายของชนิด	3.48	0.98	ปฏิบัติเป็นประจำ

อันดับ	คำถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19	Mean	SD	ระดับ
	อาหารเป็นหลัก			
12	บริโภคอาหารจานด่วนเป็นมือหลัก	3.35	1.12	ปฏิบัติบางครั้ง
12	ทำอาหารจานด่วนบริโภคเอง	3.35	1.02	ปฏิบัติบางครั้ง
14	บริโภคอาหารจานด่วนเมนูเดิม ๆ	3.28	1.02	ปฏิบัติบางครั้ง
14	สั่งอาหารจานด่วนมาบริโภคที่บ้าน	3.28	1.12	ปฏิบัติบางครั้ง
16	บริโภคอาหารจานด่วนด้วยความเร่งรีบ	3.23	1.16	ปฏิบัติบางครั้ง
17	บริโภคอาหารจานด่วนร่วมกับครอบครัว	3.15	0.98	ปฏิบัติบางครั้ง
18	บริโภคอาหารจานด่วนที่ร้าน	3.04	1.08	ปฏิบัติบางครั้ง
19	บริโภคอาหารจานด่วนร่วมกับกลุ่มเพื่อน	3.03	0.91	ปฏิบัติบางครั้ง
20	บริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงคุณค่าทางโภชนาการเป็นหลัก	3.00	0.99	ปฏิบัติบางครั้ง
21	เลือกบริโภคอาหารจานด่วนตามการส่งเสริมทางการตลาดของทางร้าน	2.85	1.06	ปฏิบัติบางครั้ง
22	เลือกบริโภคอาหารจานด่วนตามรายการโฆษณาใหม่ ๆ	2.81	1.16	ปฏิบัติบางครั้ง
23	สั่งอาหารจานด่วนหลายอย่างต่อมือ	2.65	1.04	ปฏิบัติบางครั้ง
24	บริโภคอาหารจานด่วนคู่กับน้ำอัดลม	2.51	1.09	ปฏิบัติน้อยครั้ง
25	หลังจากบริโภคอาหารจานด่วนที่ร้านจะซื้อกลับไปบริโภคที่บ้าน	2.44	0.99	ปฏิบัติน้อยครั้ง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.38	1.00	ปฏิบัติเป็นประจำ

จากตารางที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยรวม 25 ข้อ อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ($\bar{X}=3.38$)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน จำแนกตามเพศโดยใช้ t-test

เพศ	Mean	SD	t	P
ชาย	3.53	0.45	1.834	0.068
หญิง	3.36	0.61		

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน จำแนกตามเพศโดยใช้ t-test ผลการศึกษาพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P>0.05$)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน จำแนกตามอายุ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะการอยู่อาศัยโดยใช้ One-Way ANOVA

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	0.343	3	0.114	0.532	0.661
	ภายในกลุ่ม	42.136	196	0.215		
	รวม	42.479	199			
ชั้นปีที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.297	3	0.099	0.460	0.711
	ภายในกลุ่ม	42.182	196	0.215		
	รวม	42.479	199			
กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.101	2	0.050	0.234	0.791
	ภายในกลุ่ม	42.378	197	0.215		
	รวม	42.479	199			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	2.643	3	0.881	4.335	0.006*
	ภายในกลุ่ม	39.836	196	0.203		
	รวม	42.479	199			
ลักษณะการอยู่อาศัย	ระหว่างกลุ่ม	2.332	2	1.166	5.720	0.004*
	ภายในกลุ่ม	40.147	197	0.204		
	รวม	42.479	199			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษา พบว่า อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$)

ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffé method) พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกันกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ลักษณะการอยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffé method) พบว่า ลักษณะการอยู่อาศัยแบบหอพัก/บ้านเช่า มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกันกับลักษณะการอยู่อาศัยแบบอพาร์ทเมนต์/คอนโด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน

	พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน		
	ค่าสหสัมพันธ์	P	ระดับความสัมพันธ์
ความรู้การบริโภคอาหารจานด่วน	0.040	0.575	ไม่มีความสัมพันธ์

จากตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน ผลการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 18 – 25 ปี ศึกษาอยู่ชั้นปี 4 ในกลุ่มสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ลักษณะการอยู่อาศัย หอพัก/บ้านเช่า ค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารจานด่วนต่อครั้งอยู่ระหว่าง 50 – 100 บาท ส่วนใหญ่บริโภคอาหารจานด่วนเป็นประจำทุกวัน ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารจานด่วนจากสื่อออนไลน์ (Social Media) ซื้ออาหารจานด่วนจากร้านค้าใกล้บ้าน / ที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่บริโภคอาหารจานด่วนในมือกลางวัน และประเภทของอาหารจานด่วนที่นิยม คือ อาหารจานด่วนเอเชีย เช่น ข้าวราดแกง อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว ขนมจีนน้ำยา ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ สุดารัตน์ รองปาน และคณะ (2564) พบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่าง 19 – 25 ปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 3,000 บาท ซึ่งต่างจากผลการศึกษาของ เจณิภา คงอิม (2560) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการบริโภค 201 – 300 บาทต่อครั้ง และบริโภคอาหารจานด่วนที่ร้านในช่วงเย็นที่ห้างสรรพสินค้า ทั้งนี้เนื่องจากบริโภคในมือกลางวันที่ร้านค้าใกล้บ้าน

ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า คำถามความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วน 25 ข้อ อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เรียนอยู่สาขาอาหารและโภชนาการ และกำลังศึกษาอยู่ชั้นปี 4 มีความรู้ความเข้าใจในการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่พอสมควร ทำให้คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ โสภิตา กระต่ายนาค (2560) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารเย็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 มีความรู้อยู่ในระดับดีมาก และผลการศึกษาของ สุริยะ เทพมี (2549) ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารพร้อมปรุงของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความรู้ในระดับสูง

ข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวม 25 ข้อ อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ทั้งนี้เนื่องจากการบริโภคอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงความสะดวกปลอดภัย รสชาติ ความสะดวกและรวดเร็วเป็นหลัก ก่อนและหลังบริโภคอาหารจานด่วนควรล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ โดยบริโภคอาหารจานด่วนที่ปรุงสุกใหม่ ๆ ด้วยความร้อน และเลือกร้านอาหารจานด่วนที่พนักงานใส่หมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อน ตามหลักอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ เลพล และคณะ (2559) พบว่า นักศึกษาเลือกรับประทานอาหารจานด่วนโดยคำนึงถึงความสะดวกและความสะดวก และผลการศึกษาของ มโนลี ศรีเปารยะ เพ็ญพงษ์ (2559) พบว่า นักเรียนนักศึกษาเลือกซื้ออาหารโดยพิจารณาความสะดวกของร้านและผู้ขายมากกว่าความอร่อย

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชา คหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยจำแนกตามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล แสดงให้เห็นว่า เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่าพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นความสะดวก ความสะดวกและรวดเร็วในการเลือก

บริโภค สอดคล้องกับ พัชรพร เจริญประชา และคณะ (2559) พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ และคณะที่เรียนต่างก็มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกัน ซึ่งต่างจากผลการศึกษาของ สุดารัตน์ รongปาน และคณะ (2564) พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ และระดับชั้นปีต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนที่แตกต่างกัน

ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรพร เจริญประชา และคณะ (2559) พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท และลักษณะการอยู่อาศัย หอพัก/บ้านเช่าเป็นส่วนใหญ่ ทำให้พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกันไป ซึ่งต่างจากผลการศึกษาของ วิไลวรรณ คงกิจ (2548) พบว่า รายได้ของวัยรุ่น และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกัน และผลการศึกษาของ เมลดา โภควัฒน์ (2563) พบว่า รายได้ต่อเดือน และลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แสดงให้เห็นว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 อยู่ในระดับดีมาก แต่พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ที่นักศึกษามี ทำให้เกิดปัจจัยต่าง ๆ ที่มาเกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะการอยู่อาศัย ค่าใช้จ่ายในการบริโภค ข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงประเภทของอาหารจานด่วนที่นิยม ซึ่งสอดคล้องกับ สุริยะ เทศมี (2549) พบว่า ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารพร้อมปรุงของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ผลการศึกษาของ ไสภิตา กระจ่างนาค (2560) พบว่า ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารเย็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

สรุปผลการทดลอง

การบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แสดงให้เห็นว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 อยู่ในระดับดีมาก และข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ค่าสหสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยคำนึงถึงความสะอาดปลอดภัย รสชาติ ความสะดวกและรวดเร็วเป็นหลัก ก่อนและหลังบริโภคอาหารจานด่วนควรล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ โดยบริโภคอาหารจานด่วนที่ปรุงสุกใหม่ ๆ ด้วยความร้อน และเลือกร้านอาหารจานด่วนที่พนักงานใส่หมวกคลุมผม ผ่ากันเปื้อน ตามหลักอนามัย ให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด-19 ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

ส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ตระหนักถึงประโยชน์ในการบริโภคอาหารจานด่วนต่อสุขภาพที่ได้รับ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจวัตรประจำวันของนักศึกษาใน

สถานการณ์โควิด-19 ได้ รวมไปถึงเป็นกระบอกเสียงถึงความสำคัญของความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ไม่ว่าจะเป็นในครอบครัว สังคม สถาบันการศึกษา หรือระดับประเทศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรตั้งข้อคำถามความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไปในทิศทางสถานการณ์โควิด-19 ให้มากขึ้น
2. ควรศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาภาควิชา และคณะอื่น ๆ หรือในระดับของมหาวิทยาลัย
3. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะคิด ค่านิยม เจตคติ หรือวัฒนธรรมการบริโภคอาหารในสถานการณ์โควิด-19

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำวิจัย คณาจารย์ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และผู้ร่วมตอบแบบสอบถามที่สละเวลาให้กับการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- เจณิภา คงอิม. (2560). พฤติกรรมการบริโภคอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 2(3), 40-50.
- นลินี พานสายตา จตุพล จรุงโรจน์ ณ อยุธยา และประวีณา คาไซ. (2564). ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการซื้ออาหารเดลิเวอรี่ออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ของผู้บริโภคเจนเนอเรชันวายและแซดในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 8(2), 17-33.
- นิยม จันทร์แถม และ เบญจทิรา รัชตพันธนากร. (2562). การพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อโฆษณาเพื่อการตลาดของธุรกิจจำหน่ายอาหารจานด่วนและอาหารขยะในเด็กวัยเรียน อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *รายงานการวิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. โรงพยาบาลศูนย์หาดใหญ่.*
- นิตี ภาวรัศพันธุ์. (9 กันยายน 2563). อาหารจานด่วน (ก) 'จานด่วน' ที่มาก่อนฟาสต์ฟู้ด. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.the101.world/fast-food-1/>.
- พัชรพร เจริญประชา สุดารัตน์ ศรีมูล เหมหงส์ อ่อนชื้อจิตร และนิรัตน์มา เรื่องสินทร. (2559). พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 3(1), 393-402.
- มโนลี ศรีเปารยะ เพ็ญพงษ์. (2559). พฤติกรรมการบริโภคอาหารของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 3(1), 109-126.
- เมลดา โภคววัฒน์. (2563). พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ศศ.บ., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ลาวัณย์ ทวีผดุง. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารจานด่วน เคเอฟซี ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บธ.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

-
- วิไลวรรณ คงกิจ. (2548). **พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร**. กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- สุดารัตน์ รongปาน ภูษณ ไตรสุวรรณ ณิชฐธิดา สุวรรณรัตน์ มั่นสนันท์ สันติภราดร และเครือวัลย์ ห้วนกั้ง. (2564). **พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์**. **วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์**, 13(2), 48-64.
- สุรศักดิ์ เลพล ธนชชา เหมกุล นवलจันทร์ ประวงค์อานูภาพ และสุจิตราวตรี มิทะลา. (2559). **พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. **รายงานการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุริยะ เทศมี. (2549). **ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารพร้อมปรุงของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง**. ศศ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- โสภิดา กระต่ายนาค. (2560). **ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคอาหารเย็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4**. ศศ.บ., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- CP E-News. (22 กรกฎาคม 2558). **อาหารจานด่วน-อาหารขยะ ผลเสียต่อสุขภาพ**. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <http://www.cp-enews.com/news/details/cpnews/701>